

A Fővárosi Ítéletábra a Trinn Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek,
a Dr. Riedler Richárd Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2016. július 27. napján kelt, 30.G.42.907/2015/53. számú ítélete ellen, a felperes által benyújtott fellebbezés folytán, a 2016. november 9. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000 (Egymillió) forint + áfa másodfokú perkölséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárás i illetéket.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az 53. sorszámú ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 8.154.628 forint perkölséget, valamint az államnak - az adóhatóság felhívására - az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 1.500.000 forint eljárás i illetéket.

Határozatának indokolásában, a tényállás körében rögzítette a törvényszék, hogy a felperes befektetési vállalkozás, tőkepiaci tevékenység végzésére jogosító engedéllyel 1993. április 16-tól rendelkezik, az **x Zrt. (x Zrt.)** elektronikus ügyfélkapcsolati rendszeréhez való hozzáférési joga 1998. szeptember 23-tól áll fenn.

A peres felek között 2014. július 16-án létrejött adásvételi szerződéssel az alperes ügyfélként 396.700.000 forint névértéken, ... megjelölésű, névre szóló pénzügyi eszközt vásárolt a felperestől, 2014. július 18-i pénzügyi és értékpapír teljesítési időponttal. A megvásárolt pénzügyi eszköz visszavásárlása tárgyában a felek a 2015. március 6-i adásvételi szerződéssel úgy állapodtak meg, hogy az alperes eladóként átruházta a felperesre a 396.700.000 forint névértékű pénzügyi eszközt a megjelölt vételi árfolyamon, összesen 414.800.933 forint ellenében, a pénzügyi teljesítés időpontját 2015. március 6. napjában határozták meg.

A visszavásárlási szerződés alapján a felperes 2015. március 9-én - az **x Zrt.** rendszerben - átutalással teljesített az alperes részére 414.537.635 forintot.

A felperes befektetési szolgáltatási és kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó engedélyét az **M** felügyeleti jogkörében a 2015. március 9-én kelt határozatával felfüggesztette, a felperes a felfüggesztés időtartama alatt a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdéi szolgáltatásokról,

valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bsz.) 6. § b)-k) pontjaiban meghatározott pénzügyi eszközökre vonatkozó nyitott pozíciók lezárására volt jogosult. Az **M** a 2015. március 10-én kelt határozatával a felpereshez felügyeleti biztostként rendelte ki a **Z Kft.**-t; a felügyeleti biztos a befektetési vállalkozás vezető testületének teljes jogkörét átvette.

A felperes által kizárólagosan forgalmazott kötvények kibocsátója, az **F Kft.** 2015. március 9-én csődöt jelentett be.

A felperesnek az **x Zrt.** rendszeréhez való hozzáférési joga 2015. március 10. napja és március 18. napja között felfüggesztésre került.

Az **x Zrt.** 2015. április hónap első munkanapján megküldte a felperesnek a vele kötött számlaszerződés alapján a 2015. márciusi számlakivonatot.

A kijelölt felügyeleti biztos 2015. április 17-e és 20-a között a felperes valamennyi fiókjából - így az alperessel szerződő **cím2**ből is - elszállította a felperes iratait a **Z Kft.** ...i raktárába (**cím1**); a felperes **cím2** számú fiókjában felvett 2015. április 17-i átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a felügyeleti biztos a **cím2** tételesen felsorolt iratanyagát átvette.

A felperessel szemben 2015. április 20-án benyújtott kérelemre indult eljárásban, a felperes 2015. április 22-i hatállyal felszámolás alá került, a bíróság felszámolóként a **Z Kft.**-t jelölte ki.

A felszámolóbiztos 2015. április 29-én igazolást állított ki az alperes felé az adós nyilvántartásában 2015. március 9-én szereplő, az **F Kft.** által kibocsátott kötvényekről, majd a 2015. április 24-ére vonatkozó nyilvántartási adatok alapján ugyanezen napon újabb igazolást állított ki.

A felperes felszámolóbiztosának 2015. április 30-tól fennálló felhasználói jogosultsága alapján megillette a rendelkezési jog az adós **x Zrt.**-nél vezetett számlái felett. A felszámoló megbízásából a **P Kft.** 2015. július 13-a és július 15-e között szállította el a felperes felszámolójának raktárából az adós iratait rendszerezés céljából.

A felperes a 2015. augusztus 17-én benyújtott, a peres eljárás alatt módosított keresetében elsődlegesen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a felek között létrejött visszavásárlási szerződés érvénytelenségének megállapítását és az eredeti állapot visszaállítását kérte, e körben az alperes kötelezését 414.537.635 forint és annak 2015. április 23-tól kezdődő késedelmi kamata megfizetésében, valamint a felperes marasztalását arra, hogy az átutalás felperesi bankszámlán történő jóváírását követően az alperes által megadott értékpapírszámlára ... darab ..., azonosítójú értékpapírt transzferáljon, kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperesnek 306.220.000 forint tőke- és 13.972.441,95 forint kamatkövetelése áll fenn a felperessel szemben. Másodlagosan a Cstv. 40. §-ának (2) bekezdésére alapítottnak, a kapott szolgáltatás visszaszolgáltatása címén kérte az alperes kötelezését 414.537.635 forint tőke és annak 2015. április 23-tól kezdődő kamata megfizetésében.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen elévülési kifogás alapján a kereset elkésettségére tekintettel, másodlagosan a kereseti követelés érdemi megalapozatlansága miatt, illetve érvénytelenségi, valamint beszámítási kifogása alapján.

Az elsőfokú bíróság a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja, (1a) bekezdése és (2) bekezdése alapján - az alperes elévülési kifogása miatt - elsőként a szubjektív keresetindítási határidő betartását vizsgálta.

Kiemelte, hogy a felperes a perbeli jogügyletről való tudomásszerzésének időpontját a per alatt módosította, amelyet 2015. május 20-ában jelölt meg az **x Zrt.** nyilvántartása, illetve pénzszámlakivonata beszerzése alapján, majd arra hivatkozott, hogy az **x** adata szükséges volt, de nem elégséges a tudomásszerzéséhez. Az alperes ezzel szemben 2015. április 29-ére, illetve 2015. április 22-ére tette e körülmény megvalósulásának idejét.

A törvényszék álláspontja szerint, a felszámolási tevékenységet végző gazdasági társaságok személye, a felszámolóbiztos funkciója alapján a tudomásszerzés alanya maga a felszámolóbiztos,

ami egyben azt is jelenti, hogy a felszámoló részére rendelkezésre álló adatok és információk úgy tekintendők, hogy azokról maga a felszámolóbiztos is tud. A Cstv. 40. §-a a megtámadható szerződésről történő tudomásszerzést nevesíti, amelyre elsősorban az adós iratai alapján kerülhet sor a Cstv. 31. § (1) bekezdésének b) pontjában foglalt, az ügyvezetőre háruló feladatok teljesítésével. Annak ténye miatt, hogy a felperes szerződéses iratait egybegyűjtötte a később felszámolóként is kijelölt felügyeleti biztos, illetve hogy az iratok a felszámoló társaság ...i raktárába kerültek, megállapítható volt a perbeli esetben, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a felszámoló rendelkezésére álltak a szerződéses iratok. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményének értékelésével - **személy1**, **személy2** tanúvallomására is tekintettel - nem látta igazoltnak az átvett iratok rendezetlenségét; igazoltnak találta ugyanakkor, hogy a **cím2**ban levő iratok, így az alperessel kötött jogügylet dokumentumai is rendezetten kerültek a felperes felszámolójának birtokába.

Kiemelte a bíróság azt is, hogy a perbeli jogügylet tárgya névre szóló, dematerializált értékpapír adásvétele volt, amelyet a felperes, valamint az **x Zrt.** számítógépes nyilvántartása egyaránt rögzített és nyilvántartott.; a tanúvallomások szerint továbbá a megkötött szerződésekről a felperes azonnal értesült. **személy3**, **személy4** és **személy1** tanúk elmondása szerint a felszámoló rendelkezésére állt a felperes - egyszerű felhasználói ismeretekkel kezelhető - brókerrendszere, saját nyilvántartása is, amely ugyancsak megfelelő adatokat tartalmazott a perbeli jogügyletről. Értékelte a törvényszék azt is, hogy az **x Zrt.** 2015. április első munkanapján megküldte a felperesnek a 2015. márciusi számlakivonatát.

Mindezen körülmények egybevetett értékelésével arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a felszámolás kezdő időpontjában, 2015. április 22-én birtokában volt a jogügyletre vonatkozó releváns adatoknak, az azokat tartalmazó okiratoknak, azaz magának a szerződéses iratnak, a 2015. márciusi **x Zrt.** által kiadott kivonatnak, valamint az adós nyilvántartása adatainak, amellyel valamennyi, a perindításhoz szükséges adat és információ a rendelkezésére állt. Az a körülmény, hogy a felszámoló a rendelkezésére álló adatokat nem vetette egybe, erre kísérletet sem tett, nem volt az elévülési határidő nyugvásaként, avagy a tudomásszerzés későbbi bekövetkezéseként értékelhető.

Az elsőfokú bíróság szerint, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:24. § (1) bekezdése alapján az elévülés nyugvása szempontjából kizárólag menthető, külső objektív elháríthatatlan ok vehető számba, amelyre az ügyben a professzionális, kifejezetten pénzügyi vállalkozások felszámolására létrehozott felszámoló szervezet esetén nem merült fel adat. Nem volt ide vonható a felszámoló belső működése, leterheltsége, a munkaszervezésében fellépő nehézség, figyelemmel arra is, hogy nemcsak az adós munkaszervezete, hanem polgári jogviszonyok létrehozása, avagy saját munkaszervezete is rendelkezésére állt a feladata ellátásához. A törvényszék ezért a felperes által megjelölt időszakban, 2015. május 20-ig nem találta megállapíthatónak az elévülési határidő nyugvását.

Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntése az igényérvényesítés elkészttségén alapult, ezért a további, a kereset érdemi vizsgálatára tartozó bizonyítást, annak sürgőssége miatt nem folytatta le.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra, új határozat hozatalára való utasítását indítványozta.

Elsőként arra hivatkozott, hogy a Pp. 386/J. §-ában foglalt előírással szemben annak ténye miatt, hogy az elsőfokú bíróság a felek egyező indítványára a 11. sorszámú jegyzőkönyvben kiosztotta a bizonyítási terhet a perindítási határidő kapcsán, a kereset érdemére vonatkozó tájékoztatást is meg kellett volna tennie, ennek elmaradása miatt nem volt hozható az ügyben megalapozott érdemi

döntés. Megjegyezte ugyanakkor azt is, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok megfelelően alátámasztják a keresetet.

A szubjektív perindítási határidő körében egyetértett az elsőfokú ítélettel abban, hogy a tudomásszerzés alanya a felszámolóbiztos, nem vitatta azt a ténymegállapítást sem, hogy a perindításhoz minimálisan szükséges alapadatok 2015. április 22-én fizikailag a felszámoló birtokában voltak. Vitatta ugyanakkor, hogy az adatok fizikai birtokából egyben a perindítási határidőt megindító tudomásszerzés ténye is következne, hogy az iratok pusztá birtoka a felszámolóbiztos tudomásszerzését is jelenti.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az adatok mennyiségét. Az adós iratainak, a rendelkezésre álló adatoknak a feldolgozása ugyanis időt igényelt. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek 30.000-nél több ügyfele volt, a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése szerinti időben 7.685 darab kifizetést teljesített, amelyeket a felszámolónak meg kellett vizsgálnia a perindítás, a megtámadási feltételek szempontjából. Ide tartozott a rendes gazdálkodás körébe tartozó minősítés is, amely nem egyedi, hanem az összes hasonló ügylet figyelembevételét igényelte.

Rámutatott, hogy első ízben azért jelölte meg a perindítási határidő kezdő időpontjaként 2015. május 20-át, mert ezen a napon kérte be az **x Zrt.** adatait, ekkor kapott hozzáférést az **x Zrt.** rendszeréhez. A bizonyítás eredményeként megállapítható volt azonban, hogy 2015. május 20-án a felszámoló arról értesült, hogy bankszerű - papír alapú - hozzáférést is kapott a rendszerhez, míg elektronikusan már 2015. április 30-tól megvolt a hozzáférése. A felszámolóbiztos az **x** kivonatokat 2015. április 30-tól lekérhette. A felperes a perindítási határidő 2015. május 20-át megelőző megnyílását azért vitatta, mert időre volt szüksége a felszámolóbiztosnak a rendelkezésre álló adatmennyiség megvizsgálásához abból a szempontból, hogy megindítsa-e a megtámadási pert. Állította, hogy a 2015. április 22-től 2015. május 20-ig eltelt 18 munkanap ésszerű idő volt ahhoz, hogy a felszámoló a támadható ügyletekről a kellő tudomást megszerezze, különös tekintettel az adatmennyiségre, illetve arra, hogy a felperes munkavállalói felmondtak, illetve hogy az előző ügyvezetés részéről nem volt teljes körű és ellenőrzött iratátadás a felügyeleti biztos részére. Kiemelte azt is, hogy a felszámoló elsődleges feladata a felszámolás lebonyolítása, az adós vagyonának felmerése, értékesítése, a hitelezői igények regisztrálása, ellenőrzése, nem pedig a 40. § szerinti perek megindítása.

Az **x** adatokhoz való hozzáférés csupán azt mutatta meg számára, hogy a felperes mikor, kinek és mennyi pénzt utalt ki, a Cstv. 40. §-ának (1) bekezdése azonban nem egyszerű kifizetések, hanem speciális ügyletek, szerződések megtámadását teszi lehetővé. A felszámolóbiztosnak arról is tudomással kellett bírnia, hogy az adott kifizetésre milyen jogcímen, milyen szerződés alapján került sor, és minősítenie kellett az ügyletet a rendes gazdálkodás szempontjából is.

Fenntartotta, hogy 2015. május 20-a előtt nem következhetett be a tudomásszerzés, amennyiben azonban mégis megállapítható, úgy az elévülés nyugvására hivatkozott 2015. május 20-ig a Ptk. 6:24. §-ának (1) bekezdése szerint, figyelemmel arra, hogy nem volt objektíve elvárható a felszámolóbiztostól az ezt megelőző intézkedés, az igényérvényesítés érdekében.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság az elévülés nyugvásához vezető körülmények értékelésével. Ítéleti álláspontjával szemben, a Ptk. 6:24. §-ának helyes értelmezésével tágabb kört jelent a menthető ok kifejezés, mint az elsőfokú ítéletben hivatkozott elháríthatatlan külső ok. Állította, hogy a felperes felszámolásának volumene önmagában menthetővé teszi az igényérvényesítés esetleg fennálló, de nem kirívó késedelmét. Amennyiben 2015. április 22-ével megállapítható a felszámoló tudomásszerzése, a kereset csupán 27 napot késett, megállapítható a nyugvás május 20-ig.

Hangsúlyozta végül, hogy a per tárgyát képező szerződéssel, 2015. március 6-ával a felperes olyan kötvényeket vásárolt vissza az alperestől, amelyek csak 2018-ban lettek volna esedékesek, az alperes esedékesség előtt jutott a követeléséhez, a felszámolási eljáráson belüli igényérvényesítés

esetén az alperes nem jutott volna hozzá a követelése 100%-ához, gyakorlatilag 0 forint kielégítésben részesült volna.

2016. november 7-én a megtámadási határidő jogi természetének értékelésére készített írásbeli véleményt csatolt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltség megfizetésében való marasztalását kérte, a fellebbviteli eljárásban csatolt ügyvédi megbízási szerződése szerint.

Részletesen kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott döntéssel utasította el a keresetet, annak elkésztettsége miatt. A fellebbezésben felsorakoztatott érvek nem adhatóak elő a másodfokú eljárásban, illetve tévesek.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és helytálló az abból levont jogi következtetése is, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel kapcsolatban elsőként azt rögzíti, hogy nem volt helye az ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság nem sértett perrendi szabályt a bizonyítási teher teljes körű kiosztásának elmaradása miatt. A Pp. jelen ügyben irányadó 386/J. §-a alapján a bíróság eljárási szabálysértés nélkül tehette félre a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést. Nem kifogásolható a törvényszék által alkalmazott megoldás, hogy jogszabályi kötelezettsége nélkül, az ítéletével elbírált körben megadta a feleknek a szükséges tájékoztatást a bizonyítási kötelezettségről és teherről.

Az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatai és a bizonyítékok okszerű mérlegelésével, az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával és a Kúria 4/2003. Polgári jogegységi határozatát is betartva foglalt állást az alperes elévülési kifogása alapján a Cstv. 40. §-ában foglalt perindítási határidő alakulását illetően; helytállóan értékelte az anyagi jogi határidő elévülési jellegét és az igényérvényesítés akadályaként, illetve az elévülés nyugvása körében számba vehető tényezőket.

Az elsőfokú ítélet helytálló indokainak megismétlése nélkül a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá a fellebbezéssel kapcsolatban.

A Cstv. 40. §-ában foglalt szabályozás - az (1) bekezdés szerinti megtámadási jog gyakorlásához és az adós által nyújtott szolgáltatásnak a (2) bekezdésben lehetővé tett visszaköveteléséhez - kettős időkorlát közé szorítja a perindítást. A Cstv. az objektív jogvesztő keresetindítási határidő mellett, a perindításra jogosult tudomásszerzésével megnyíló, kilencven napos szubjektív perindítási határidőt is nevesít.

Leszögezi az ítéltábla, hogy a Cstv. 40. §-ának alkalmazása során is irányadó az elévülési korláton belül gyakorolható igényérvényesítés már kidolgozott bírósági gyakorlata, amely egységes abban, hogy a tudomásszerzés vonatkozásában az igényérvényesítő fél gondosságát is értékelni kell, illetve hogy az igényérvényesítés akadályaként objektív körülmények vehetők számba [BH 1982.338., BH 1984.112., BH 2015.35., BH 2011.334.].

A Cstv. 40. §-ában szabályozott jogintézmény tekintetében a tudomásszerzés körébe eső menthető ok a perindítás határidejének megnyílását befolyásolja, az elévülés nyugvását az igényérvényesítés egyéb - ugyancsak menthető - gátjai eredményezhetik.

Az elsőfokú eljárás iratai alapján kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes tényállítása és jogi álláspontja szerint az elévülés nyugvása nem releváns a 2015. május 20-ával bekövetkezett tudomásszerzése miatt, másodlagosan hivatkozott csupán az elévülés nyugvására, de csupán 2015. május 20-ig terjedő időre a szubjektív keresetindítási határidő betartása körében [30.G.42.907/2015/22. számú tárgyalási jegyzőkönyv].

A felügyeleti hatóság által 2015. március 10-én kijelölt felügyeleti biztos jogállása a felperes vezető testületét megillető valamennyi jogosultságra kiterjedt, ezzel a felszámolás előtt a felügyeleti biztos átvette a felperes vezető testületének teljes jogkörét. Tekintettel továbbá arra, hogy mind a felügyeleti biztos, mind a felszámoló státuszt ugyanaz az erre feljogosított gazdasági társaság látta el, megállapítható, hogy a felperes felszámolója a perindításhoz szükséges, releváns iratok és információk birtokában volt a felszámolás kezdő időpontjában. A tanúvallomások és a 2015. április 17-i átadás-átvételtől készült jegyzőkönyv, különösen a mellékletét képező, tételes és magyarázó iratjegyzék tanúsága szerint ugyanis az adós alkalmazottjai rendszerezetten, értékelésre alkalmas módon adták át az iratokat a később felszámolóként is kijelölt társaságnak. A felszámoló azonban meg sem kezdte az iratok feldolgozását 2015. július 13. előtt [30. sorszámú irat F/49. jelű melléklete, 22. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv **személy2** tanúvallomása, 33. sorszámú jegyzőkönyv **személy1** tanúvallomása].

A bizonyítási eljárás eredménye szerint - annak ellenére, hogy a felügyeleti biztos az adós 2015. márciusi kifizetéseiére külön vizsgálatot folytatott, e teljesítésekhez külön bekérte a kapcsolódó szerződéseket - a felszámolóbiztosnak nem volt e körben kérdése a még jogviszonyban álló alkalmazottakhoz. A felszámolóbiztos az adós számítógépes nyilvántartását, az abban rögzített adatokat sem vette igénybe a dematerializált értékpapírok esetén elektronikusan végrehajtott értékpapír-ügyletek megismerésére, a jogügyletek tartalmának és joghatásának feltárásához [43. sorszámú jegyzőkönyv **személy3** tanúvallomása, 22. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv **személy5** tanúvallomása, 33. sorszámú jegyzőkönyv **személy1** tanúvallomása, 43. sorszámú jegyzőkönyv **személy4** és **személy3** tanúk vallomásai].

Rámutat az ítéletábra a Bszt.-nek a szerződéshez kapcsolódó nyilvántartási kötelezettségeket szabályozó XII. fejezetében foglalt szabályozás alapján arra is, hogy a Bszt. 55. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaiban foglalt előírások kötelezővé teszik befektetési vállalkozás számára az egységes, folyamatos és időrendi nyilvántartás vezetését, a saját számlás kereskedés keretében kötött minden ügyletről, az ügyfelekkel megkötött szerződésekről, az ügyfelek által korábban megkötött keretszerződés alapján adott megbízásokról egyaránt.

A Bszt. 57. § (3) bekezdésének a) és b) pontjai szerint továbbá, a befektetési vállalkozás úgy köteles vezetni a nyilvántartásait és a számlákat, hogy azok pontosak legyenek és az ügyfelek pénzügyi eszközei és pénzeszközei állományáról mindenkor valós képet mutassanak, és azok alapján bármikor, késedelem nélkül biztosítható legyen az ügyfél tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszköz és pénzeszköz, valamint a befektetési vállalkozás saját pénzügyi eszköze és pénzeszköze elkülönített kimutatása.

Rámutat az ítéletábra a Bszt. és a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) szabályozása alapján arra is, hogy befektetési vállalkozás által végezhető befektetési szolgáltatási tevékenység keretében, az ügyfél megbízására, adott pénzügyi eszközzel kapcsolatban végrehajtott teljesítés, a jogügylet lényeges tartalmának felismerése annak realizálását kell jelentse, hogy az ügyfél által korábban vásárolt - javára az értékpapírszámláján nyilvántartott - értékpapír-állomány (jelen esetben kötvények száma) csökkent, az ügylethez kapcsolódóan az ügyfél pénzeszköze (a kifizetett ellenértékkel) nőtt [Bszt. 5. §, Tpt. 138. §, 140. §].

A felperes sem vitatta a perben az alperessel kötött jogügylet, annak mikénti teljesítésére vonatkozó adatok kellő rögzítését az adós nyilvántartásában; pontosított nyilatkozata és az **x Zrt.**-től bekért iratok szerint a felszámoló 2015. április 30-tól az **x Zrt.** rendszeréhez is rendelkezett elektronikus hozzáférési joggal, az abban rögzített adatokat megismerhette.

Maga a felperes adta elő azt is, hogy a perbeli jogügylet tekintetében az eredeti szerződés szerinti esedékesség (2018. év), ezáltal a kötvény lejáratá előtti teljesítés magából a kötvényszámból kiolvasható volt [keresetlevél második oldala]. Ezt az adatot azonban maga az értékpapírszámla, azaz az adós által az ügyfél alperes javára elektronikusan vezetett nyilvántartás is tartalmazta a Tpt. 5. § (1) bekezdésének 46. pontja, illetve a 141. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszék álláspontját, hogy a felszámoló - a felszámolás kezdetétől megismerhető iratok és nyilvántartások ellenére - indokolatlanul nem vette igénybe és nem dolgozta fel a rendelkezésére álló, egymással összhangban álló adatokat [papír formájú dokumentumok, elektronikus adatbázis, az **x** adatok]. Annak ellenére, hogy objektív módon valamennyi feltétel adott volt a megtámadható szerződésről és a megtámadási okról való tudomásszerzéséhez, a felszámoló indokolatlanul és kimentésre alkalmatlan passzivitást tanúsított, a konkrét jogügyletek megtámadási lehetőségének felismerésében késlekedett.

A felszámolóbiztos nem tett értékelhető lépést 2015. május 20-áig a rendelkezésére álló adatok feldolgozására (kísérletet sem tett az iratjegyzékkel, tételesen átvett és a raktárába szállított adósi iratok megismerésére), ezért önmagában az adatmennyiség nem volt javára, menthető okként értékelhető.

A bizonyítási eljárás nem igazolt a felszámolót igényérvényesítésében - akár a tudomásszerzésében, akár a bírósághoz fordulásában - ténylegesen akadályozó, el nem hárítható körülményt. A felszámolás kezdő időpontjától objektíve lehetséges tudomásszerzés, a megtámadási ok felismerése gyakorlatilag a felszámoló saját szubjektív döntésén és elhatározásán alapult, amely nem volt a felperesre kedvezően értékelhető, sem a perindítási határidő kezdő napja körében, sem pedig az elévülés nyugvásaként.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperesnek nem volt kellően részletes - és bizonyítékokkal alátámasztott - előadása a felszámoló tudomásszerzésének mikéntjéről, a megtámadási okról és annak forrásáról ellentmondásosan nyilatkozott a perben, ami a bizonyítékokkal is ellentétben állt [**x Zrt.** 2015. május 20-i irata és annak tartalma]. Mindez, a többi bizonyítékkal összhangban, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint azt támasztotta alá, hogy a felszámolóbiztos - annak ellenére, hogy tudomásszerzésében, igényérvényesítésében tényleges és objektív akadályozó körülmény nem hátráltatta - nem tett lépéseket a Cstv. 40. §-a alá tartozó jogügyletek feltárására, az alperessel 2015. március 6-án kötött megállapodás és a 2015. március 9-i teljesítés, azaz a megtámadható szerződés és a megtámadási ok megismerésére, értékelésére.

A felszámoló a több forrásból is rendelkezésére álló és megismerhető adatok vizsgálatát indokolatlanul mellőzte, nem volt reális indoka arra sem, hogy az adós adatbázisát egészében tekintse hiteltelennek, megbízhatatlannak. Érvelésével szemben az **x Zrt.** adatszolgáltatása - a kettős értékpapírszámla rendszer jellemzői miatt - nem kizárólagosan és nem az egyedi ügylet feltárására hivatott [Tpt. 5. § (1) bekezdés 80. pont, 9. §, 139. §].

A kifejtettetekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdés alapján - a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült költségét; kötelezte továbbá a másodfokú bíróság az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére is a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint, amelyet a csatolt megbízási szerződésben kikötött mértékhez képest, a ténylegesen kifejtett tevékenységgel arányban határozott meg. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a csatolt megbízási szerződés - a kikötött fix díjon felül - a perérték 5%-ában határozta meg a jogi képviselő munkadíját az alperes pernyertessége esetén, de az első- és másodfokú eljárásra bontott szabályozás nélkül. A másodfokú eljárásban csatolt megbízási szerződés alapján, az alperes jogorvoslati kérelme nélkül azonban nem kerülhetett sor az elsőfokú ítélet felülbírálatára a perköltség körében. A másodfokú bíróság az Itv. 62. § (1) bekezdésének i) pontja alapján feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viseléséről - a Pp. 78. § (1) bekezdésén túl - az Itv. 59. § (1), 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2016. november 9.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Gáspár Mónika s.k.
Barbara s.k.
előadó bíró

dr. Rápolti
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)